

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Vastuullisten palveluhankintojen kipupisteet-kysely

Hanna Harilainen, KTT, Yliopettaja, Tutkintovastaava
Hankintatoimi ylempi AMK

Hankintafoorumin Vastuullisuustyöryhmän foorumitapahtuma 26.11.2019 "Vastuullisuus palveluhankinnoissa"

Tutkimuksen taustaa

- Kyselytutkimuksen tarkoituksena oli selvittää vastuullisten palveluhankintojen nykytilaa Hankintafoorumin vastuullisuustyöryhmän tilaisuuden paneelikeskustelun taustaksi
- **Hankintatoimen ylemmän AMK tutkinto-ohjelman opiskelijat koostivat kyselyn** syyskuussa 2019
- Kysely oli auki LOGY:n jäsenille syyskuun lopusta marraskuun puoliväliin
- Vastauksia yhteensä **35**kpl

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Kysymykset

1. Taustakysymykset

- Julkinen / yksityinen organisaatio
- Toimiala
- Palveluiden osuus spendistä
- Vastuullisuuden koettu tärkeys toimialalla & vastuullisuuskriteerit

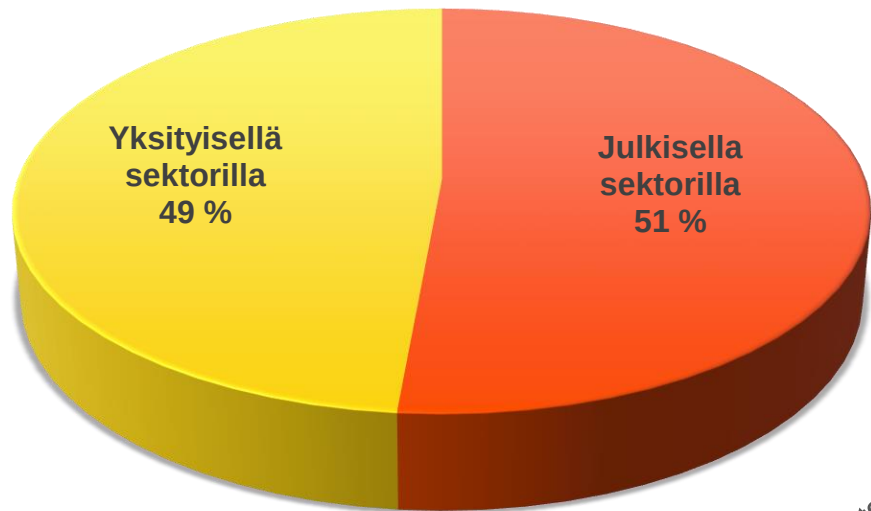
2. Palveluhankintojen vastuullisuus

- Hankintastrategia
- Johdon tuki
- Toimittajavalinta
- Ohjeistus
- Osaaminen ja seuranta

3. Haasteet

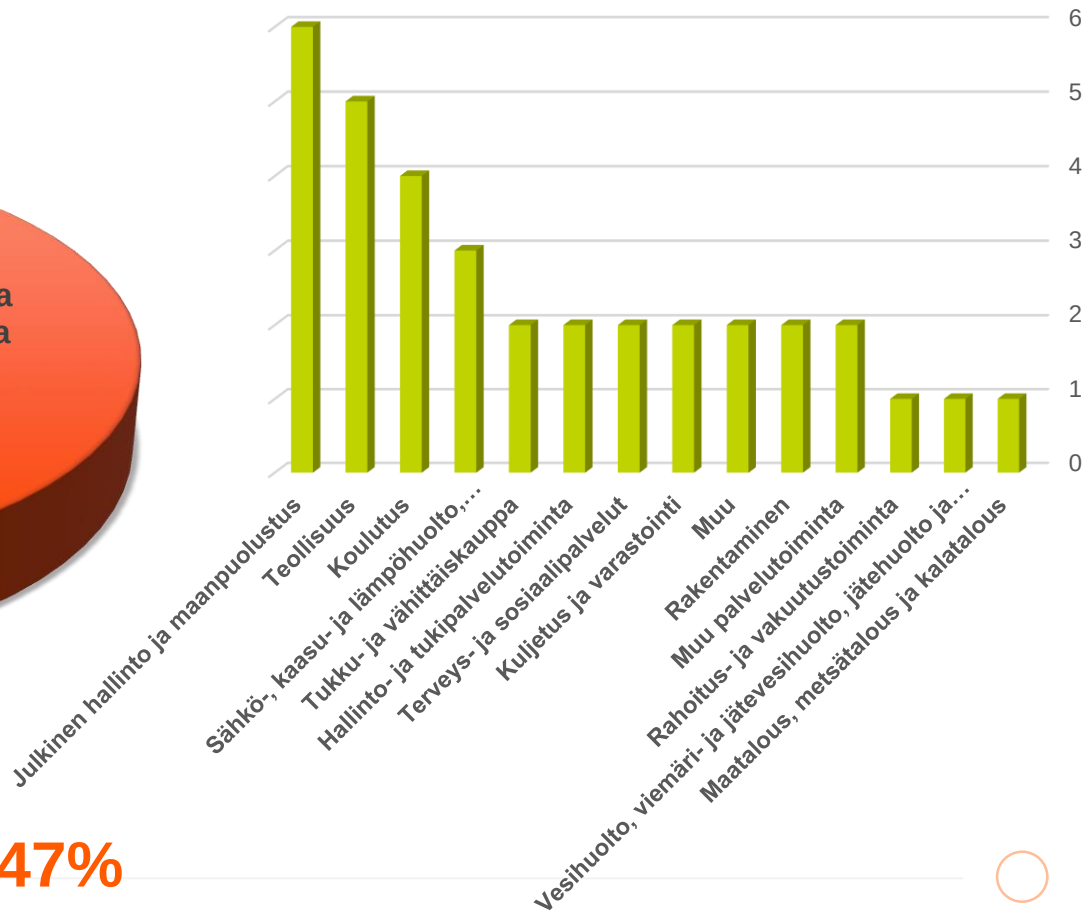
Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Vastaajien taustatiedot

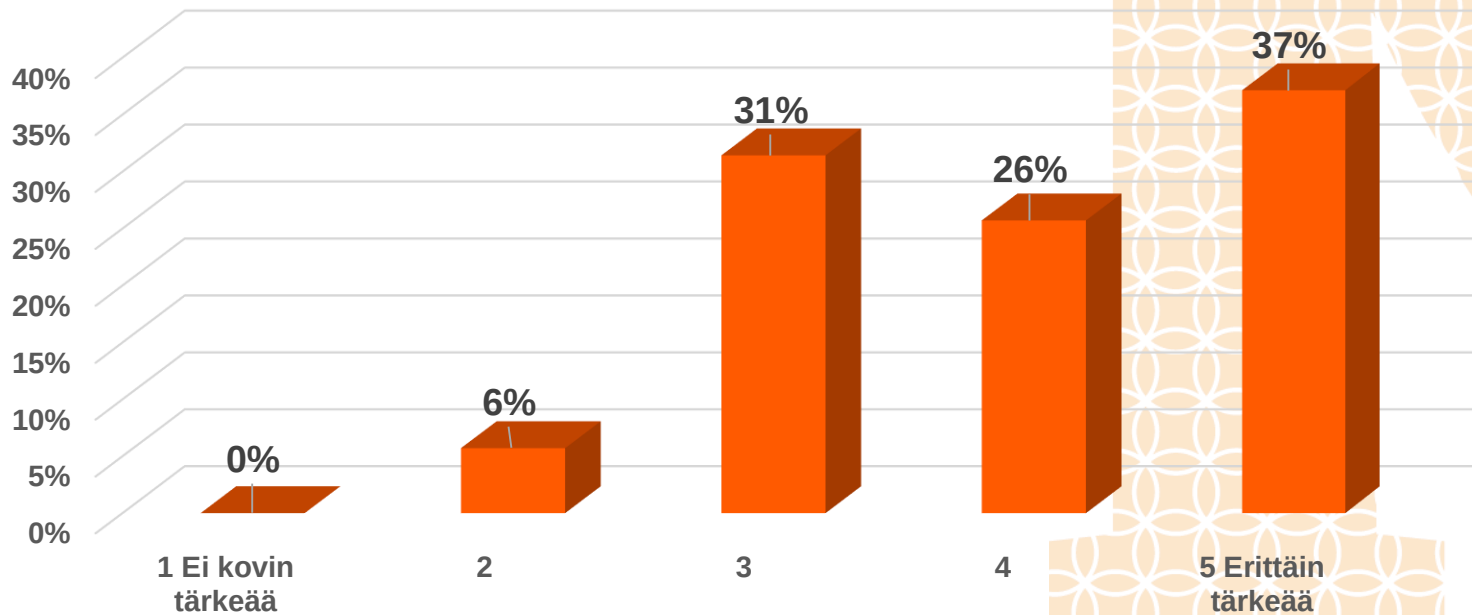

**Palveluiden osuus
spendistä keskimäärin 47%**

Toimiala

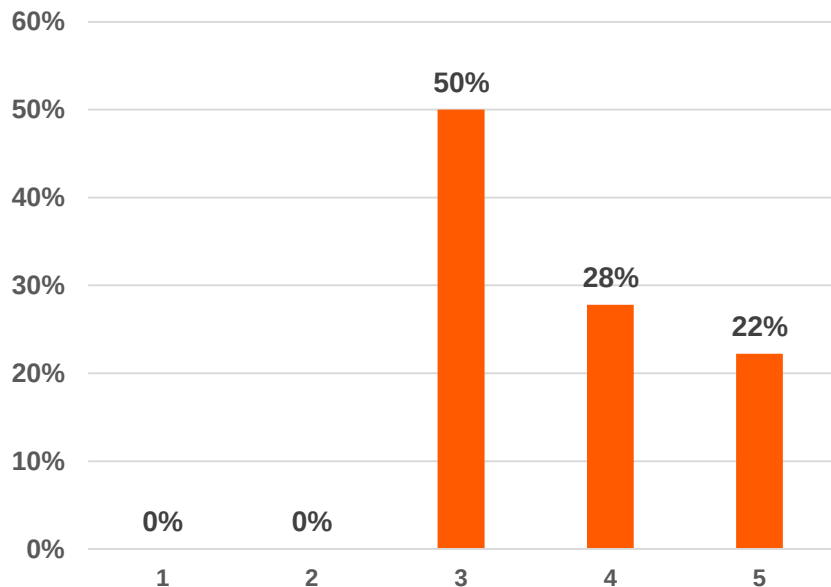
Kuinka tärkeäksi vastuullisuus koetaan toimialallanne?

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

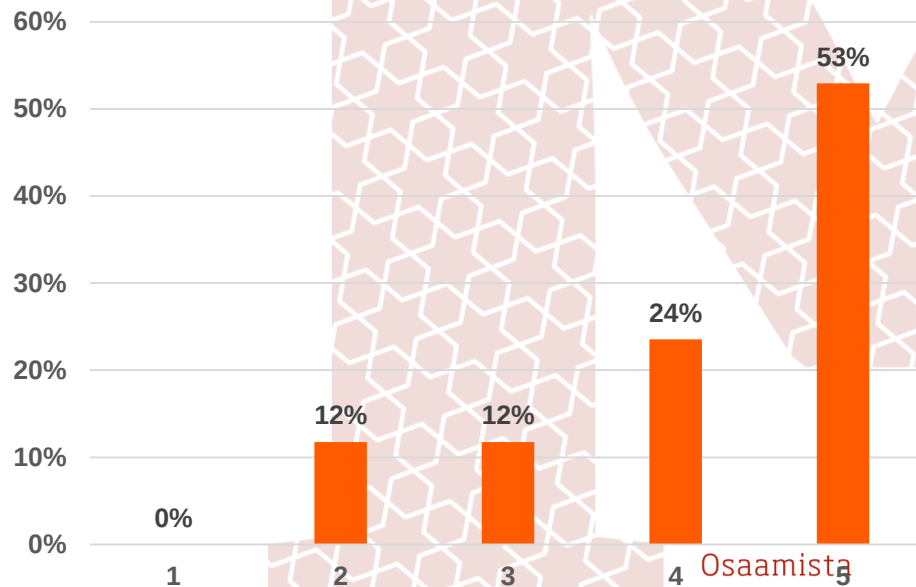
Kuinka tärkeäksi vastuullisuus koetaan toimialallanne?

JULKINEN

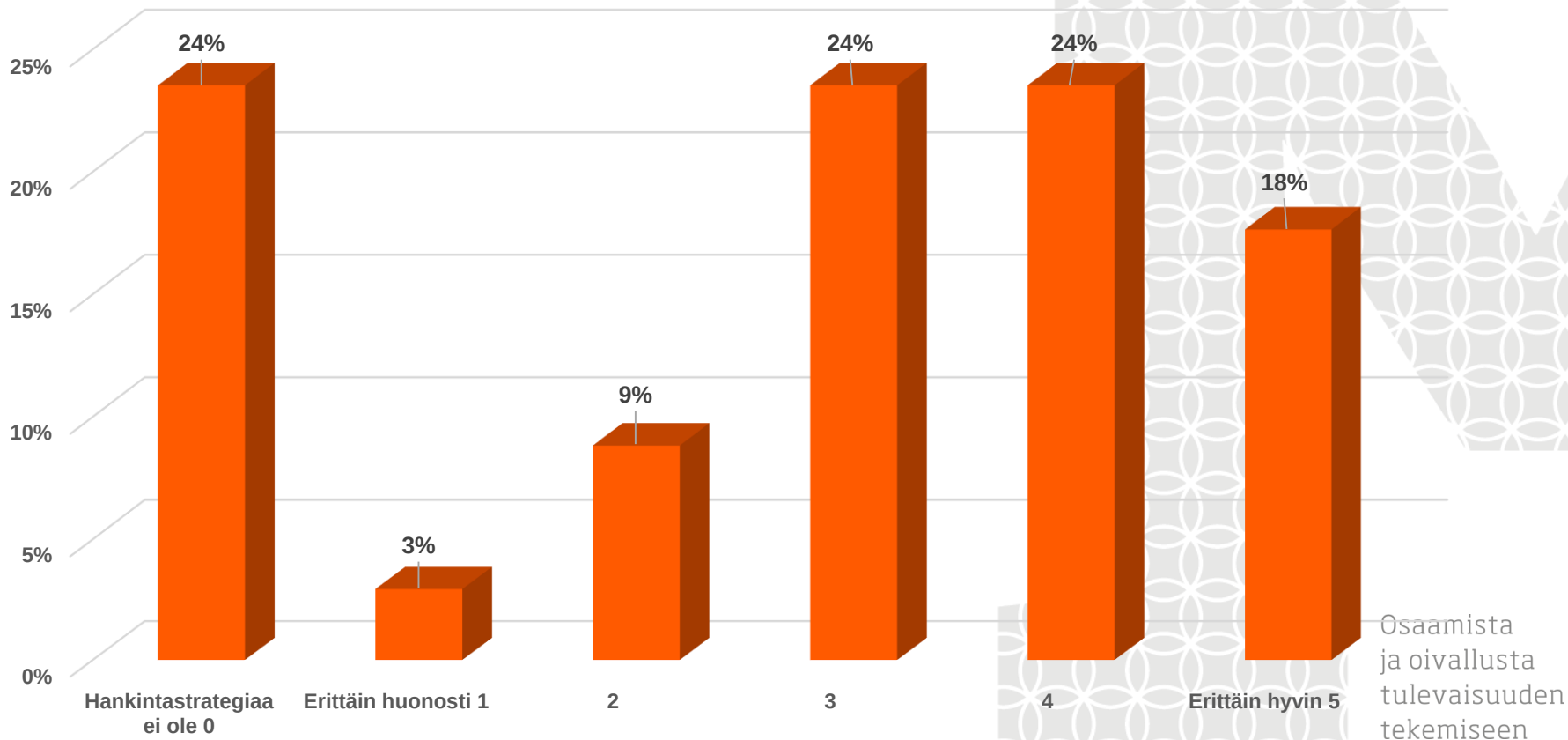
1= Ei kovin tärkeää
5= Erittäin tärkeää

YKSITYINEN

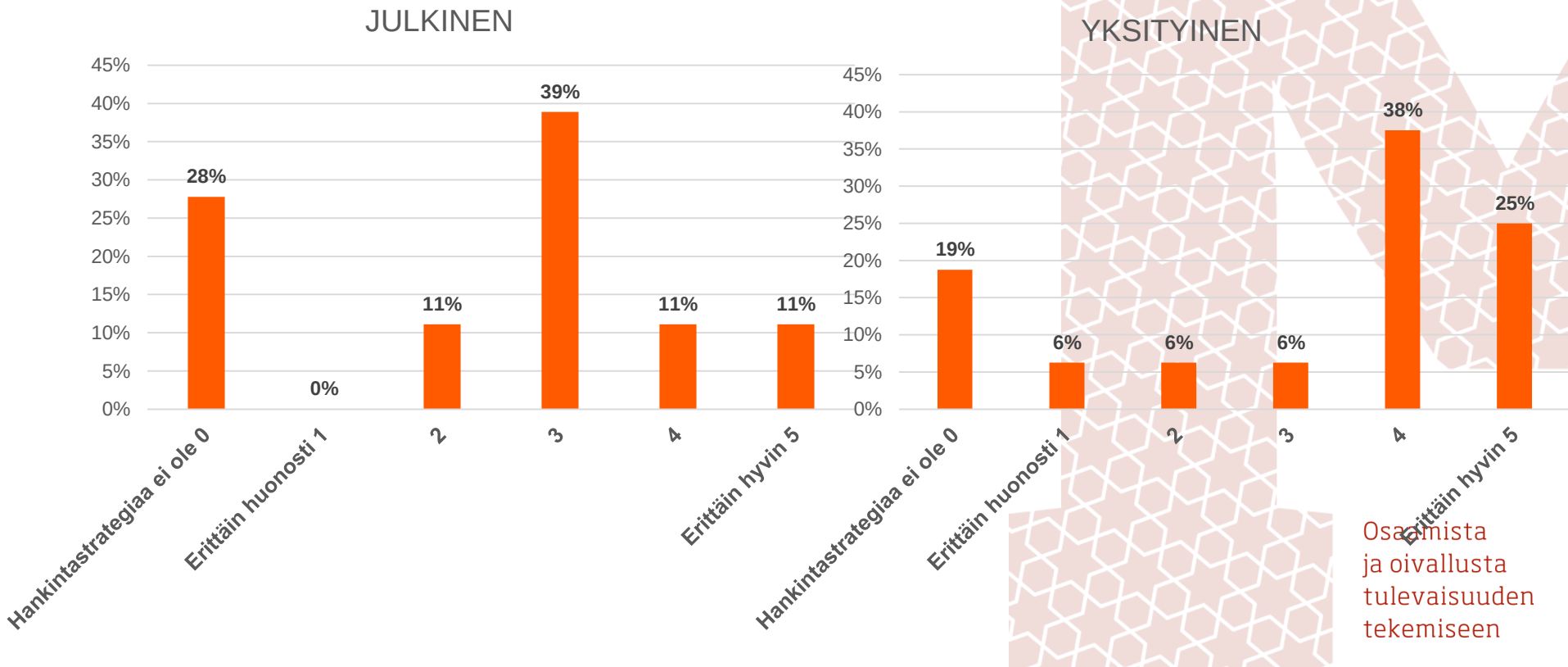

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

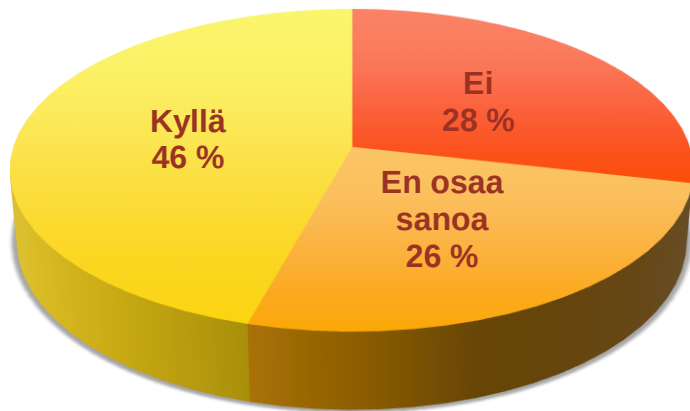
Onko hankintastrategiassanne huomioitu vastuullisuus?

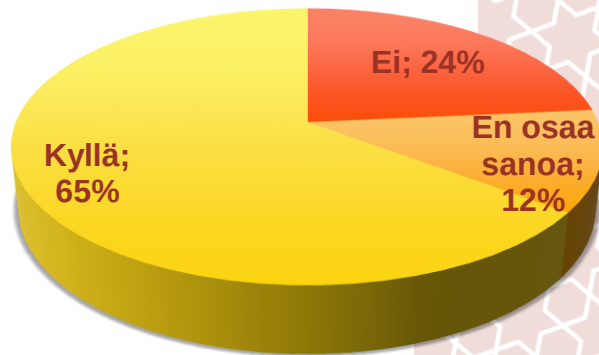
Onko hankintastrategiassanne huomioitu vastuullisuus?

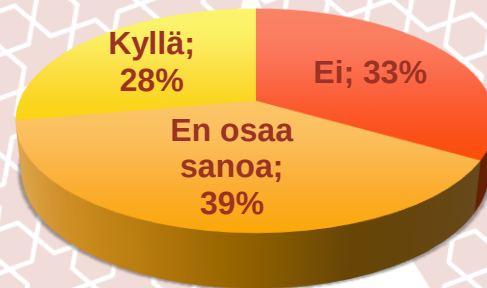
Onko toimittajillenne määritelty vastuullisuuskriteerit tai Code of Conduct?

Yksityinen

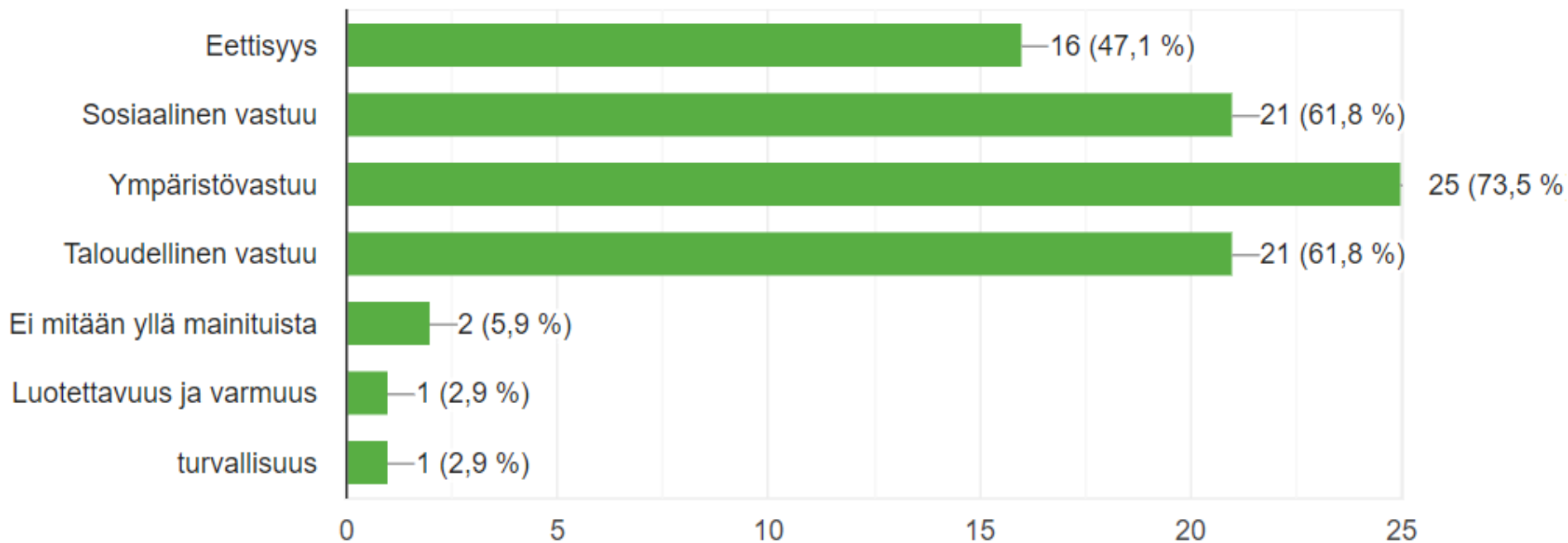

Julkinen

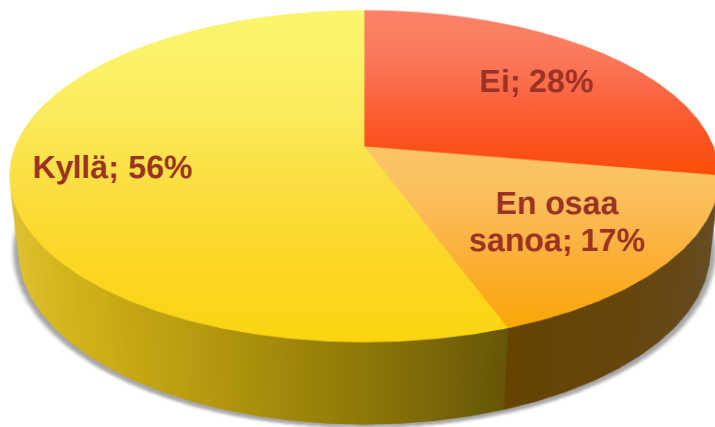
Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Mitä asioita organisaatiosi vastuullisissa palveluhankinnoista painotetaan?

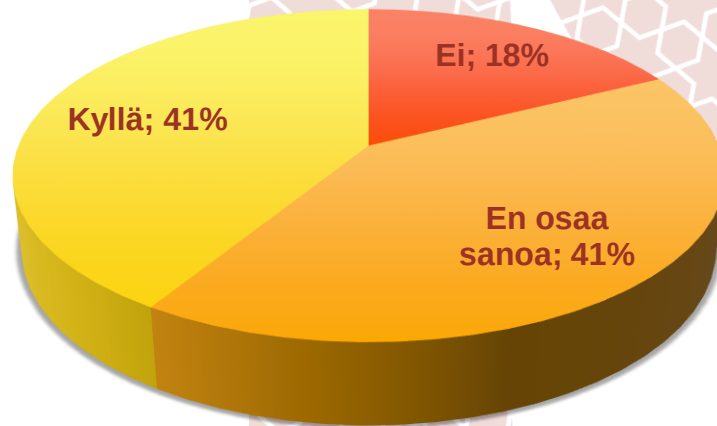

Onko vastuullisuuden huomioiminen palveluhankinnoissa vaikuttanut toimittajavalintoihinne?

Julkinen

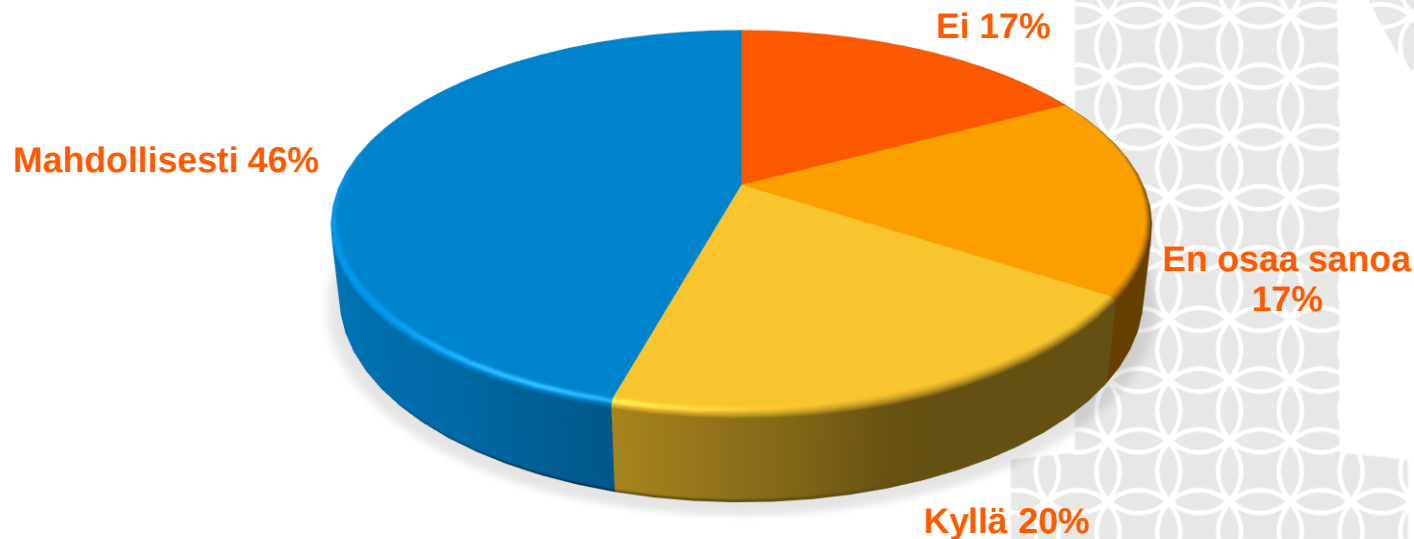

Yksityinen

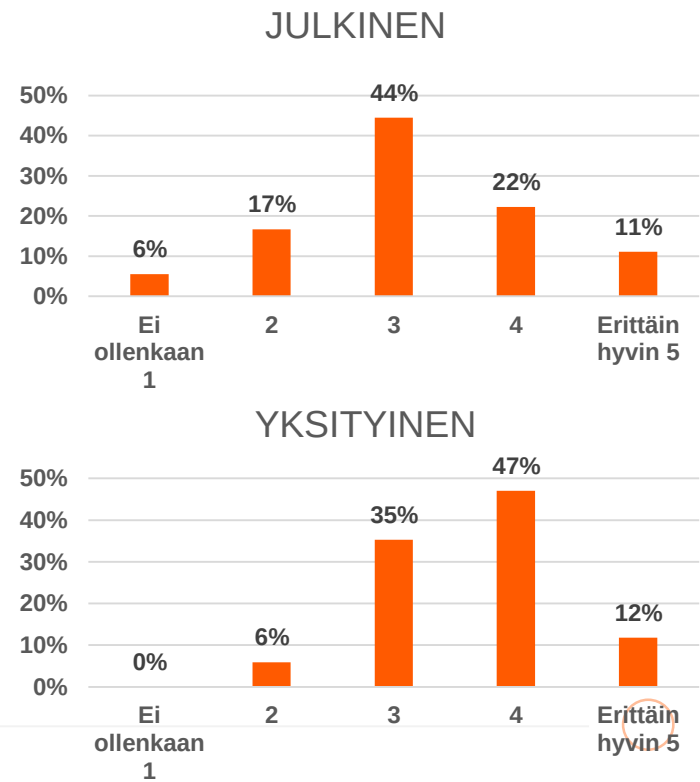
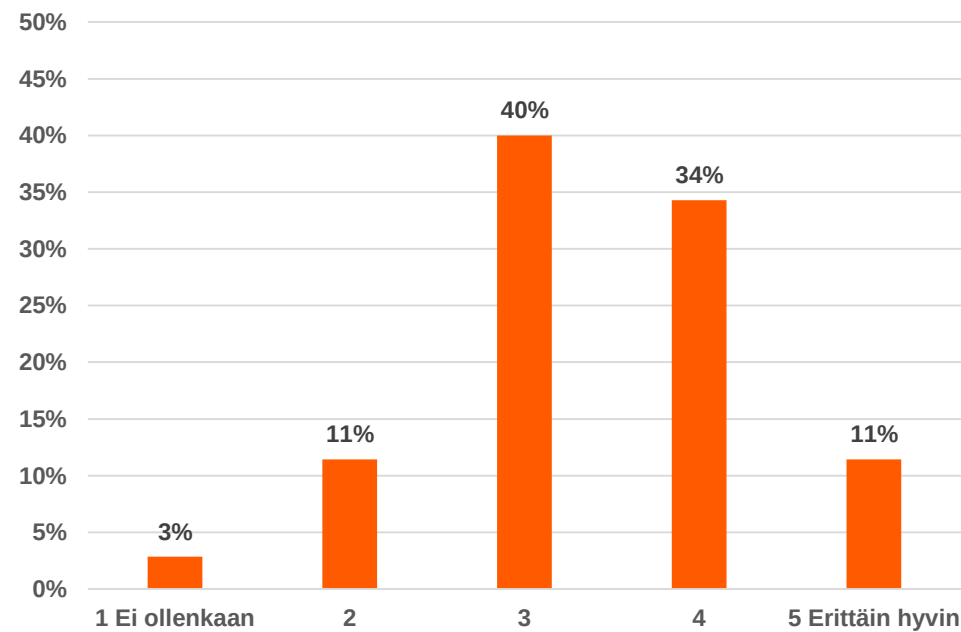
Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Rajoittavatko vastuullisuuskriteerit saatujen tarjousten/mahdollisten toimittajien määrää?

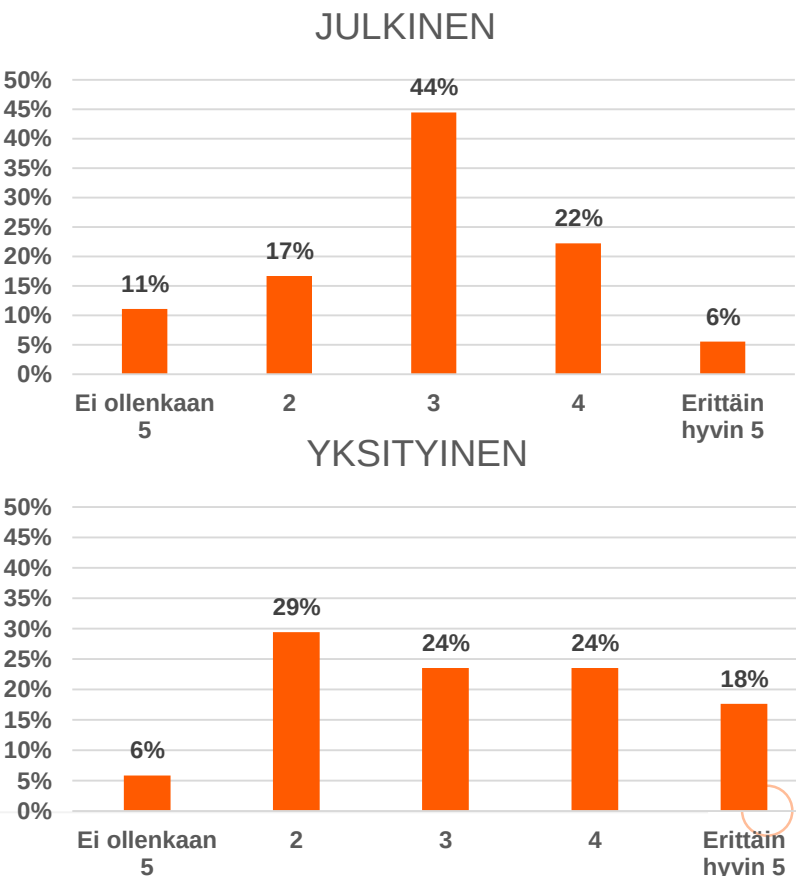
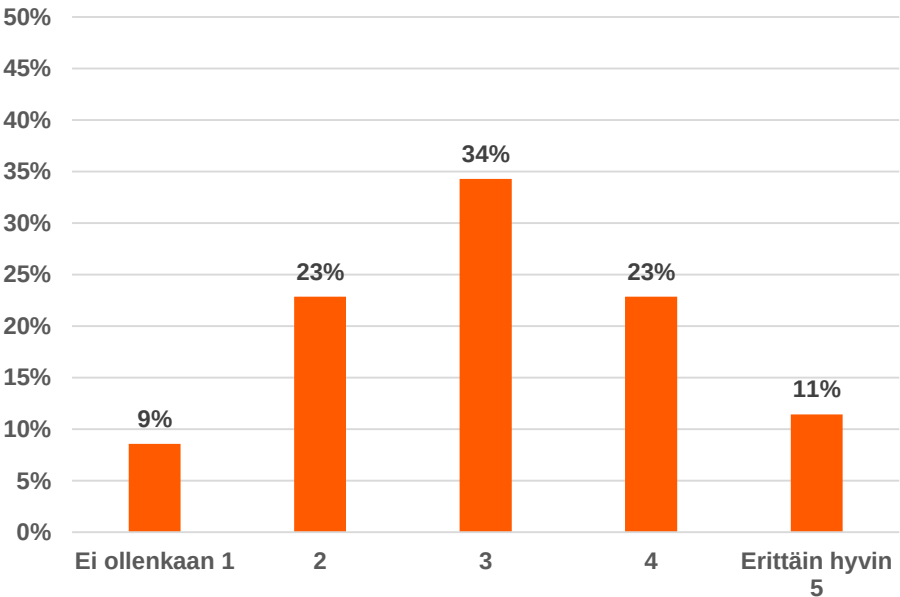

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

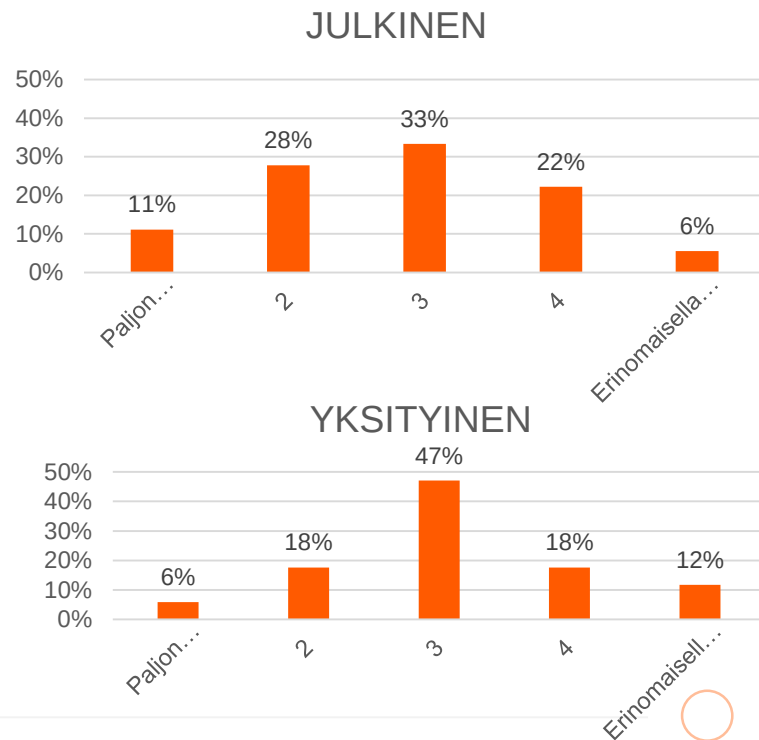
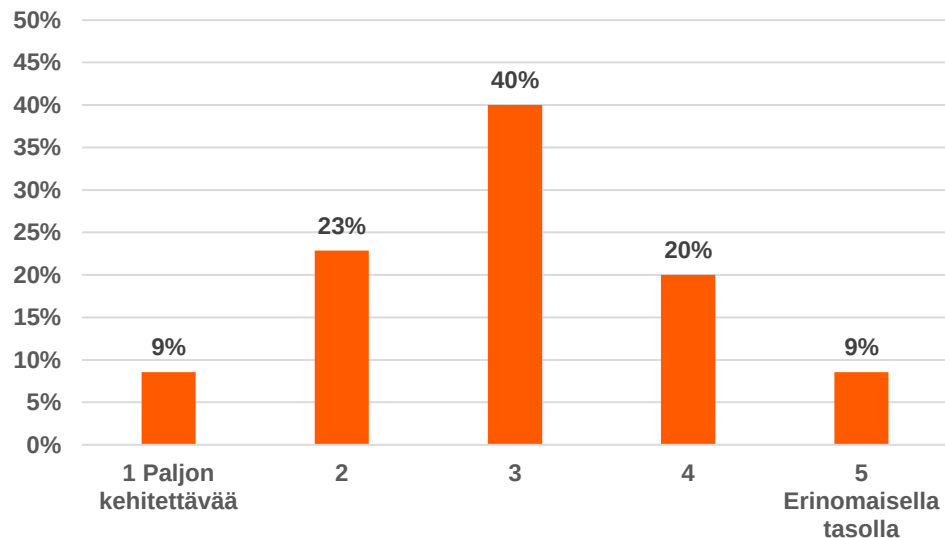
Kuinka hyvin organisaatiosi johto on sitoutunut vastuulliseen palveluhankintaan? (toimitusjohtaja, hallituksen/johtoryhmän jäsenet)

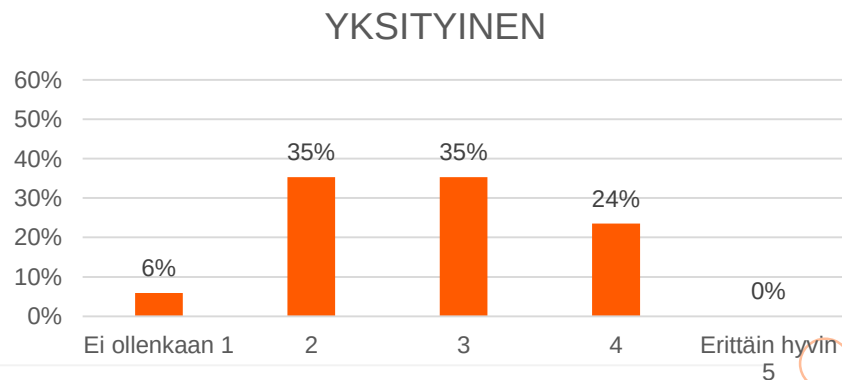
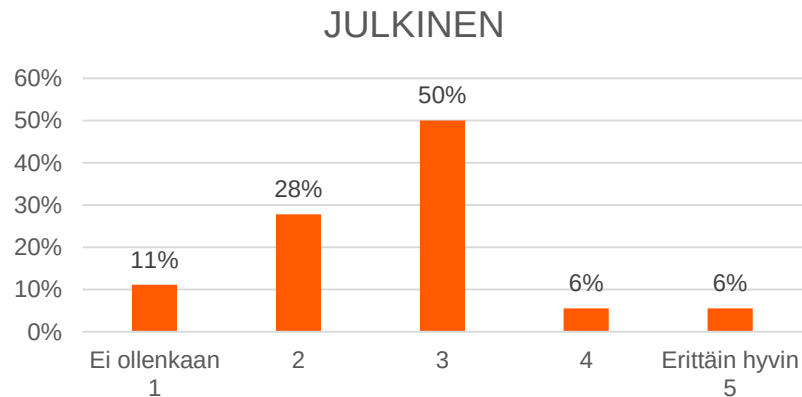
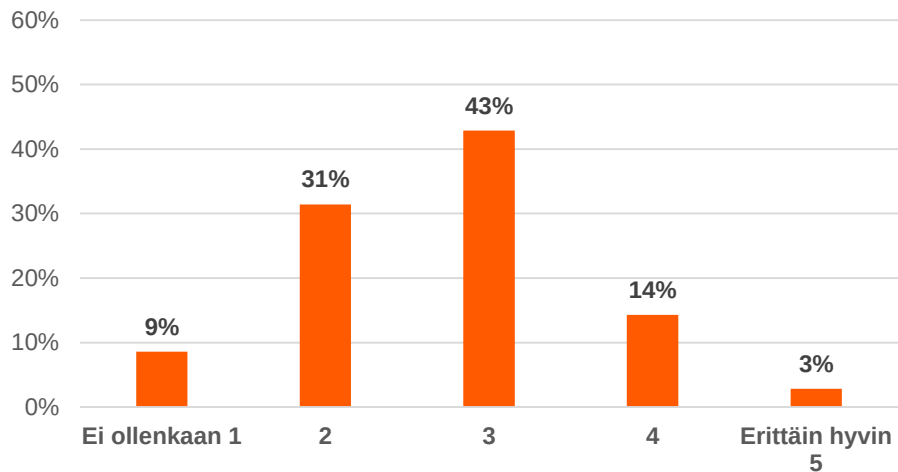
Kuinka hyvin palveluhankintojen ohjeistuksessa huomioidaan vastuullisuus?

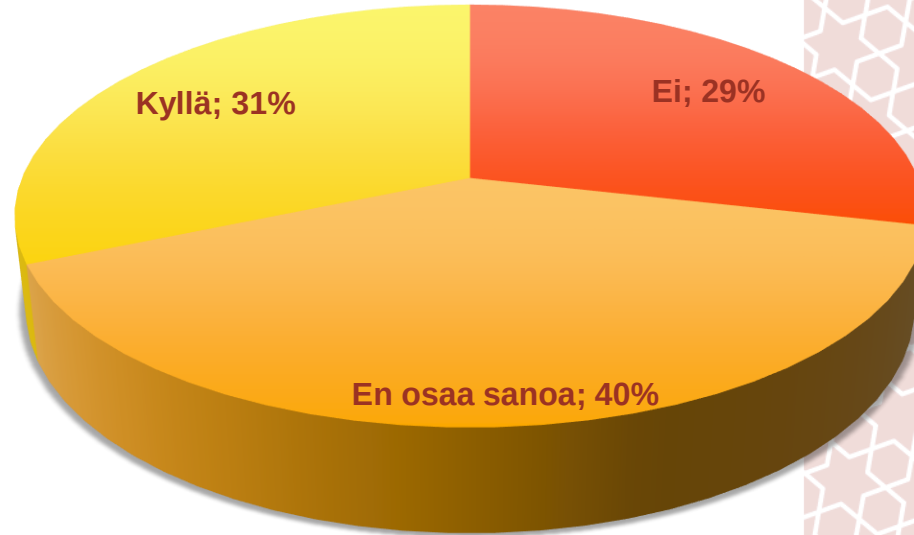
Millaisella tasolla hankintayksikkösi osaaminen on palveluhankintojen vastuullisuudesta huolehtimiseen?

Kuinka hyvin palveluhankintojenne vastuullisuuden toteutumista seurataan käytännössä?

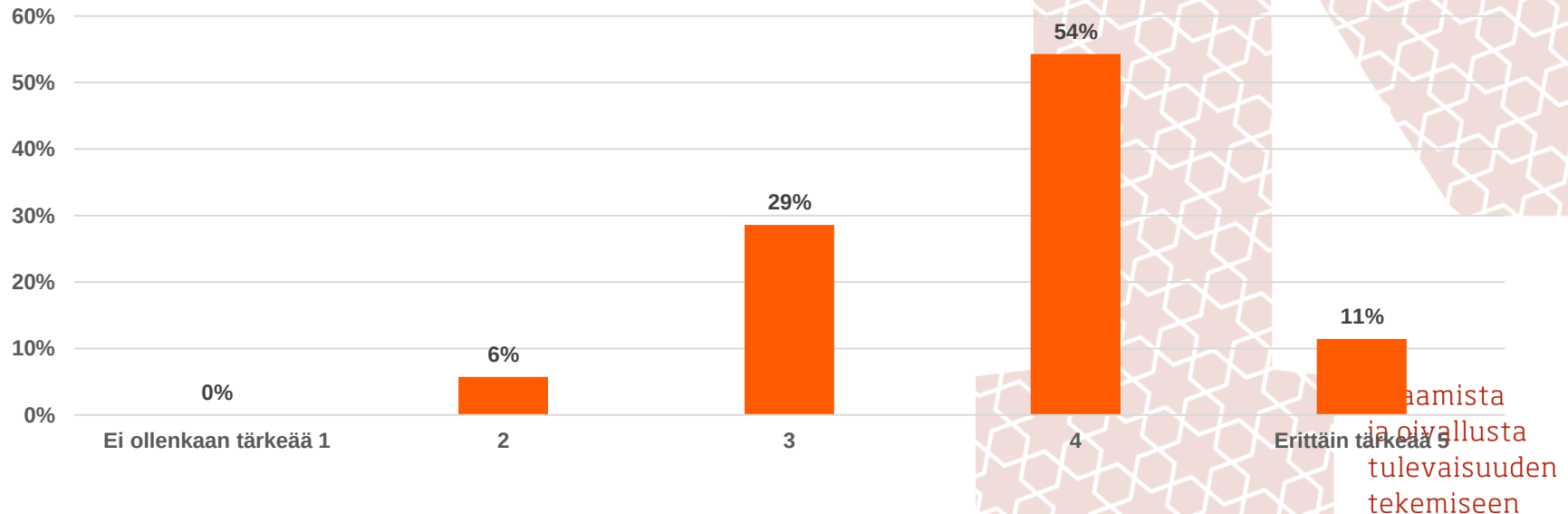

Auditoitteko palvelutuottajien vastuullisuutta?

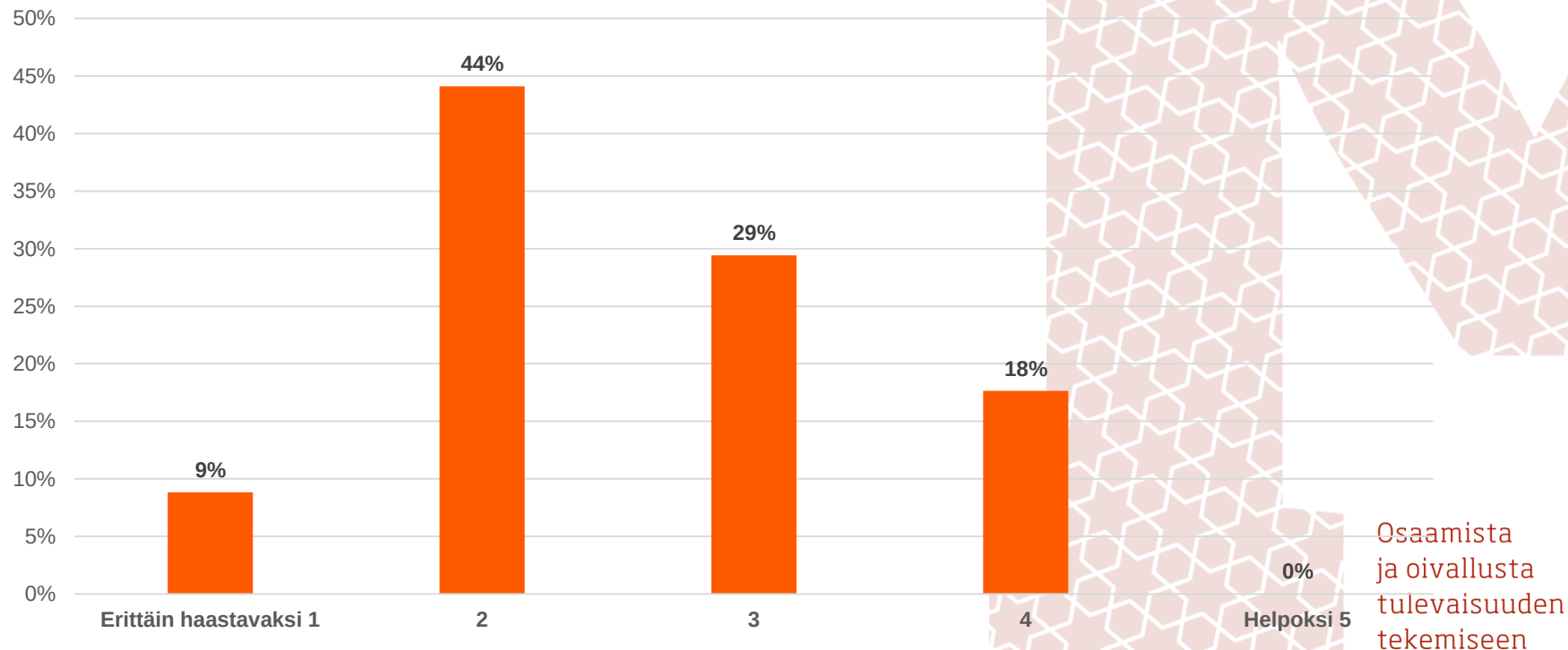

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Miten tärkeäksi arvioit sopimuskauden aikaisen ja jatkuvana toimintana tehtävän vastuullisuuden arvioinnin varsinaisten auditointien lisäksi?

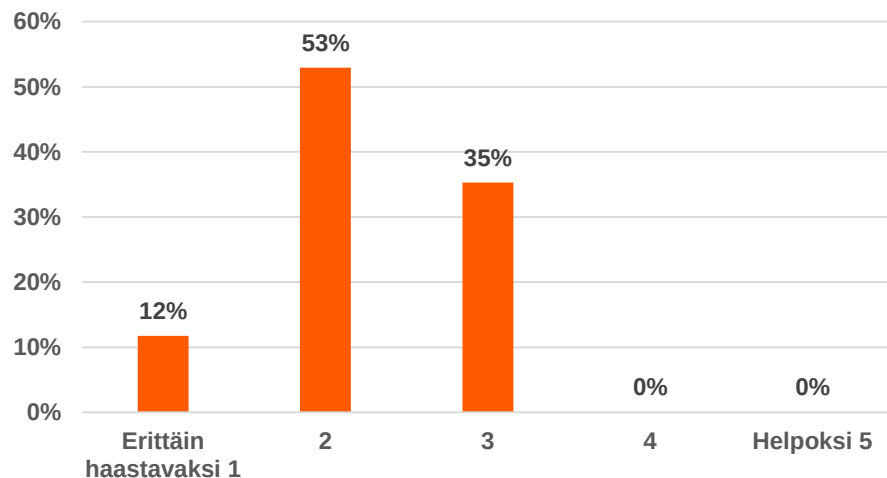

Kuinka haastavaksi koet hankinnan vastuullisuuden jalkauttamisen päivittäiseen palveluiden ostamiseen?

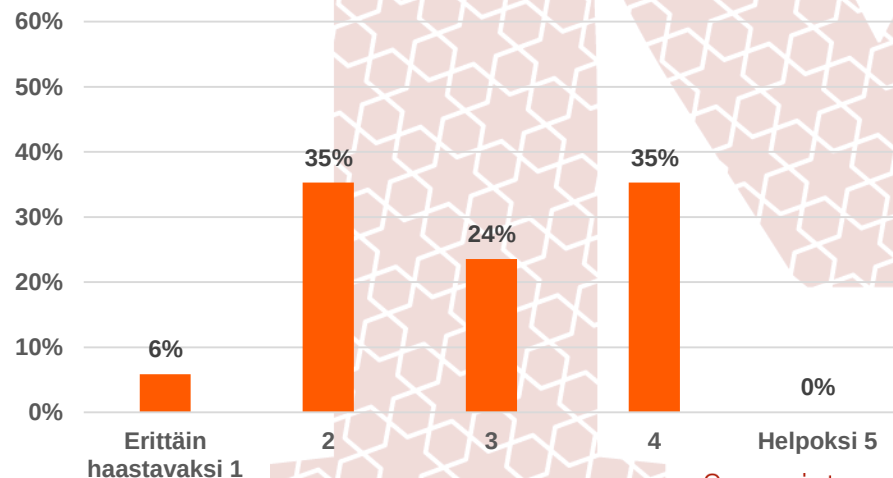

Kuinka haastavaksi koet hankinnan vastuullisuuden jalkauttamisen päivittäiseen palveluiden ostamiseen?

JULKINEN

YKSITYINEN

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Mitkä asiat koet haastaviksi palveluiden vastuullisessa hankinnassa?

Nostoja opiskelijoiden analyysistä

- Johto on periaatteessa sitoutunut vastuullisuuteen tärkeyden 3-4 akselilla, mutta palveluhankintojen osaaminen ja vastuullisuuden toteutumisen seuraaminen pyörii 2-3 akselilla vastauksissa.
- Vaikuttaa siltä, että **näennäisesti ollaan sitoutuneita ja kiinnostuneita** vastuullisuudesta, mutta mitä alemmas käytäntöön tullaan, sitä vähemmän vastuullisuus näkyy.
- Jos hankintastrategia on paikallaan, on siinä myös melko hyvin puheen tasolla ilmeisesti vastuullisuus huomioitu. Mutta käytännön kanssa tarina vaikuttaa olevan toinen.
- Millaisella tasolla hankintayksikkösi **osaaminen** on palveluhankintojen vastuullisuudesta huolehtimiseen? Vastauksia paljon nro 3. Suora kehittämiskohde.
- Vastuullisuus on **kirjattu** strategiaan, mutta onko **jalkautettu** toimintaan, onko annettu resursseja seurantaan
- Alihankintaketjun valvontaa ei ole tai ei osata sanoa onko valvontaa

Tavoitteet ja käytäntö eivät kohtaa. Vastuullisuutta pidetään tärkeänä, mutta käytännössä ei välttämättä vaikuta toimittajavalintoihin.

Johdon tulisi sitoutua vastuulliseen palveluhankintaan, laatia tukevia ohjeistuksia ja jalkauttaa käytännöt.

Vastuullisista hankinnoista tulee viestiä avoimesti ja tiedottaa henkilöstölle.

Nostoja opiskelijoiden analyysistä

Mistä nämä tulokset saattavat kertoa

- Vastuullisuutta ei ehkä oikeasti koeta tärkeäksi. Asiasta puhutaan ja tehdään ehkä viestintää ja dokumentaatiota käytännön pakosta ja sitä varten, että asiakas sattuisi kysymään vastuullisuudesta.
- Resurssipulasta
- Siitä, kuinka paljon organisaatio haluaa maksaa vastuullisuudesta
- Osaamisen puutteista

Muutoin kiinnostavia tuloksia

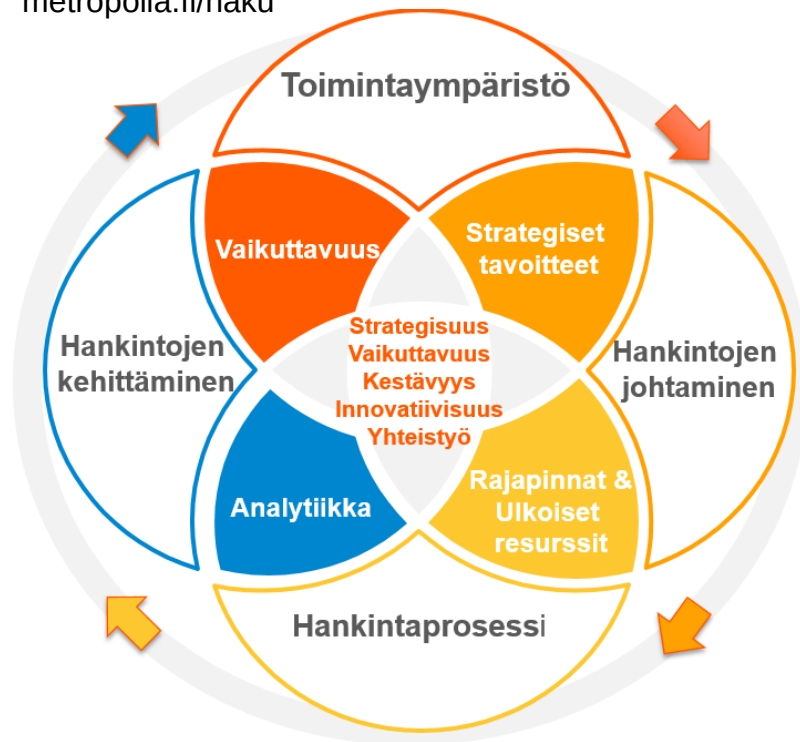
- Mielenkiintoista että 1/4 vastaajista ei ole hankintastrategiaa. Ei toki voi huomioida vastuullisuutta strategiassa, jos strategiaa ei ole.
- Pohdittiin, osaako kuitenkaan johto määritellä, mitä vastuullisuus hankinnoissa on, koska usein hankinnatkaan eivät ole agendalla.
- Merkittävä osa kertoo, että vastuullisuus vaikuttaa toimittajavalintoihin --> spesifi tieto, joka on

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Uudet hankintatoimen YAMK tutkinto-ohjelmat 2020

Julkiset hankinnat, ylempi AMK

- Tradenomi ylempi AMK (2v) ja Insinööri ylempi AMK (1,5v)
- Haku: 18.3.–1.4.2020
- metropolia.fi/haku

Procurement, MBA

- Master of Business Administration (2 year online program)
- Application period: 8.–22.1.2020
- metropolia.fi/apply

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

hanna.harilainen@metropolia.fi

+358 40 672 8890